

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan – Anul VII. Nr. 12 (80), decembrie 2009

SCRISOARE PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI – 2009

† **Siluan,**

din mila lui Dumnezeu,
Episcopul Eparhiei
Ortodoxe Române
din Ungaria

Iubitului cler, cinului monahal și dreptmăritorilor creștini din Episcopia noastră, har, binecuvântare și pace de la Dumnezeu Tatăl, iar de la noi părintească dragoste și frățească îmbrățișare!

Iubiți frați și surori în Hristos Domnul,

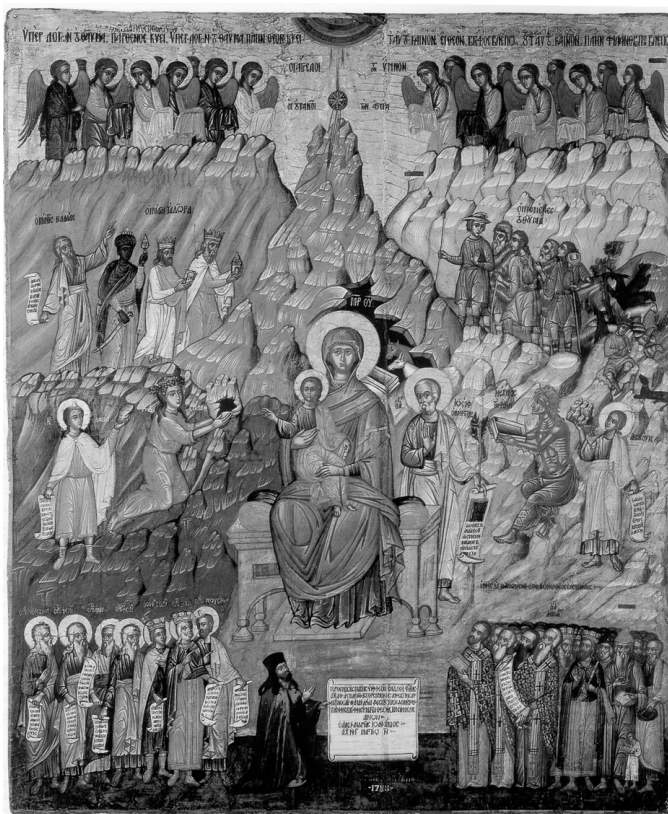
A mai trecut încă un an și din nou colindul cel sfânt și bun bate la poarta sufletului nostru cu frumusețea sa cea negrăită, pentru a ne vesti din nou Nașterea Domnului. Și prin ajutorul lui Dumnezeu, în acest an parcă mai mult ca altădată, vestea cea bună a Nașterii Mântuitorului ne-a fost adusă și nouă, dreptmăritorilor români din Ungaria, prin glasul fraților noștri întru Hristos din România, dar nu numai, care au colindat cu inimă bună în Catedrala noastră Episcopală din Giula, dar și în alte biserici, în această vreme binecuvântată a Crăciunului. Colindul nostru românesc a răsunat cu multă gingășie și în sufletele fragede ale celor mai iubiți dintre românii care viețuiesc în această țară, dacă ar fi să ne gândim la un titlu sugestiv de carte românească: „Cel mai iubit dintre pământeni”, a lui Marin Preda, adică în sufletele copiilor și nepoților Domniilor Voastre, pe

scena Centrului Cultural de la Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula. Ne-am gândit că acest frumos obicei tradițional românesc și anume mersul cu colinda, poate să fie

De ce este atât de important colindul, la noi, la români? Mai întâi pentru că l-am moștenit cu sfințenie de la cei mai mari decât noi, de la înaintașii noștri și încă se mai

pentru noi, oamenii. Și dacă ne gândim și la faptul că una dintre condițiile de bază ale modului de lucru a lui Dumnezeu cu noi, oamenii, este respectarea deplină a libertății de mișcare, atunci înțelegem și mai bine că tot ceea ce se face pentru binele sufletului creștinului și a omului în general, trebuie să se facă de bună voie și în deplină libertate, pentru că doar el singur poate alege să deschidă, sau nu, ușa sufletului său pentru credința în Dumnezeu. Dar cât de mult bine nu îi va face acest lucru?

De fapt și noi, credincioșii români din Ungaria, suntem obișnuiți cu frumusețea colindelor și atunci când Dumnezeu ne oferă din nou prilejul de a le asculta sau cânta, sufletele noastre se ușurează și se umplu de bucurie. Iar în zilele acestui veac, pe care a rânduit Dumnezeu să le trăim, cum să nu fie prea binevenită în sufletele noastre pacea și bucuria pe care Dumnezeu ni le hărăzește la Crăciun?

„Ce îți vom aduce Ție”, icoană portabilă de artă cretană,
Patriarhia Alexandriei, 1653.

un bun prilej de a încerca să oferim celor mai tineri dintre noi posibilitatea de a se apropia mai mult de Biserică și de Dumnezeu, iar celor mai în vârstă poate să le aducă bucurii și hrană sufletească, daruri de mare preț care consfințesc Darul cel mai mare pe care Dumnezeu îl face omenirii, deci și nouă, acum la Crăciun: pe Însuși Fiul Său, născut din Maică Fecioară, pentru mântuirea lumii.

păstrează acest frumos obicei până în ziua de azi. Apoi, chiar dacă colindătorii nu ar fi dintre credincioșii care participă în fiecare duminică la slujbele Bisericii, totuși trăirile pe care le au ei în vremea când dau din nou viață acestui frumos obicei sunt destul de mari pentru a-i face să înțeleagă, măcar și în parte și să transmită și altora ceea ce se întâmplă la Crăciun și care este darul lui Dumnezeu

Iubiții mei fii sufletești,

Oare această pace și bucurie, despre care vorbește și Sfânta Scriptură, au fost stările sufletești care au însoțit încă de la început venirea în această lume a Mântuitorului nostru Iisus Hristos? Deși, cu siguranță, ele au fost partea celor aleși ai lui Dumnezeu, între care cel dintâi și la loc de cinste se numără Maica Domnului, sau Fecioara Maria și Dreptul Iosif, totuși mărtu-

(Continuare în pag. a 2-a)

SCRISOARE PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI – 2009

(Urmare din pag. întâi)

riile Cărtii Sfinte ne spun că ele au fost amestecate și cu alte trăiri și din păcate, nici măcar un eveniment atât de mare, precum a fost coborârea lui Dumnezeu pe pământ și înomenirea lui, nu a schimbat în mod obligatoriu viața oamenilor în bine. Poate că nici nu era cazul, căci fără libertate orice valoare se denaturează sau își pierde sensul. Bucuria a fost amestecată cu teama chiar și în sufletul Sfintei Fecioare. La vestea pe care Arhanghelul Gavriil i-a adresat-o Maicii Domnului la Bunavestire, deși aceasta a început prin cuvintele: „Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei” (Luca, 1,28), totuși sufletul ei s-a tulburat și nu putea înțelege ce i se întâmplă și ce înseamnă acest salut adresat ei de către înger. Dar mai apoi bucuria ei nu cunoaște hotar.

Dreptul Iosif, înțelegând că Fecioara Maria are în pânțece un Fiu, se tulbură și la început vrea să o părăsească, gândindu-se omeneste la acest lucru și la explicațiile lui. Dar după ce află de la înger despre intervenția minunată a lui Dumnezeu, prin umbrirea Duhului Sfânt, unică în istorie, de altfel, în acest sens, se liniștește și o ia pe Maria de soție, îndeplinind astfel planul lui Dumnezeu.

Păstorii, care își vedeau liniștiți de treaba lor, văzând slava Domnului care a strălucit împrejurul lor și pe îngerul din cer ce le-a vestit Nașterea lui Iisus Hristos, „s-au înfricoșat cu frică mare” (Luca 2, 9), dar mai apoi, văzând Pruncul născut, culcat în iesle, s-au bucurat și au vestit și altora cuvântul ce le-a fost spus lor.

Magii de la Răsărit, văzând că steaua a pierit dinaintea lor atunci când au bătut la porțile Ierusalimului, s-au necăjit, dar după ce au aflat de la arhierii și cărturarilor poporului de la curtea regelui Irod „unde era să se nască Hristos” (Matei 2, 4), adică în Betleemul Iudei, au pornit cu multă dragoste să I se închine Acestuia, ca Unui Împărat și s-au bucurat cu bucurie mare foarte (Matei 2, 10).

Mamele pruncilor uciși din cauza mâniei și a temerii lui Irod de a-și pierde tronul, s-au întristat cu multă durere, iar sufletele lor, dimpreună cu cel al Rahelei, soția lui Iacov, nu au mai vrut să se mângâie, pentru că pruncii din Betleem, de doi ani și mai în jos, nu mai sunt, fiind răpiți de la sânul lor și uciși cu atâta cruzime de ostașii lui Irod (Matei 2, 16-18). Mângâierea lor, probabil că avea să vină

mult mai târziu, când vor fi înțeles valoarea jertfei și mai ales după ce vor fi văzut sufletele fiilor lor împreună cu sufletele celorlalți Sfinți Mucenici ai Bisericii Creștine în ceruri, alături de Domnul Iisus Hristos, Cel Înviat și Proslăvit. Abia atunci vor fi înțeles ele cu adevărat valoarea darului lui Dumnezeu.

Cu siguranță că și sufletul Maicii Sfinte și al Dreptului Iosif s-au necăjit și au suferit îndeșt în lungul drum al pribegiei făcut în țara Egiptului, împreună cu Pruncul Iisus, pentru a-I scăpa Acestuia viața din mâinile lui Irod. Dar pe toate le-au primit cu mulțumire și multă răbdare, știind că au de îndeplinit un plan dumnezeiesc și că mâna lui Dumnezeu a fost cu ei în toate încercările.

Iubiți frați și surori de același neam și aceeași credință,

Destule sunt mărturiile care ne vorbesc și nouă despre realismul cuvintelor din Sfânta Scriptură, care îl prezintă pe om și viața lui exact așa cum este ea, cu bune și rele. Ar fi fost de prisos să citim o carte în care ni se vorbește doar despre puterea covârșitoare a Lui Dumnezeu și despre felul în care El intervine în lume și are întotdeauna parte de biruință. În acest caz probabil că ar fi trebuit să ni se spună despre Nașterea Fiului lui Dumnezeu în familia Cezarului de la Roma și nu în sânul unei familii sărace, într-o simplă peșteră din Betleem. Ar fi avut cu totul altă rezonanță un astfel de eveniment și probabil că mai multe șanse de reușită. Cel puțin după logica noastră omenescă, după modul nostru de a gândi. Dar cu siguranță că atunci majoritatea covârșitoare a neamului omenesc, care se compune din oameni simpli și mai puțin avuți, ar fi rămas mai departe întru suferință, iar nemulțumirea acestora, chiar la adresa lui Dumnezeu, ar fi avut un oarecare temei.

Nu este așa Dumnezeu nostru! Cu siguranță că dragostea Sa pentru om, pentru făptura Sa și pentru lucrul mâinilor Sale a fost cea care L-a condus dintru început la această mare lucrare de facere a neamului omenesc. Tot această dragoste dumnezeiască L-a coborât pe Dumnezeu din cer, de la dreapta Părintelui Ceresc, pentru a se face și Fiu al Omului, Prunc firav, asemenea nouă și pentru a trăi alături de noi viața noastră,

exact în felul în care o trăim și noi. Și pentru a nu fi acuzat că Își alege pe cele mai bune și noi nu putem avea acces la El, a hotărât să se nască dintr-o familie săracă, în Betleemul Iudeei. Acest fapt și toate cele pe care le-a făcut de-a lungul întregii Sale vieți, dăruită dintru început lui Dumnezeu Tatăl, sunt ceea ce noi înțelegem și afirmăm cu tărie că este darul lui Dumnezeu făcut nouă. Dumnezeu vine în întâmpinarea noastră și vrea să fie împreună cu noi. Despre aceasta vorbește cu prisosință Sărbătoarea Crăciunului și colindele pe care le cântăm cu drag în această vreme. Despre aceasta credem că este de datoria noastră să le vorbim și celor mai tineri decât noi. Stă în puterea Fraților Voastre și a harului lui Dumnezeu să le vestiți și copiilor voștri despre Nașterea cea minunată a Fiului lui Dumnezeu și mai ales despre lucrarea Sa cu oamenii, care continuă neîncetat până în ziua de astăzi. Faceți-i să înțeleagă că Domnul Cel din veci Născut, Domnul cel fără de-nceput din Tatăl, este în același timp Om asemenea nouă, Frate al nostru care ne însoțește în fiecare clipă a vieții noastre, dacă și noi vom dori aceasta. Dar dacă, alegând păcatul, Îi vom întoarce spatele și vom trăi în viața pământească doar după bunul nostru plac, atunci tot El este Cel care se va arăta Drept Judecător, răsplătind fiecăruia după cele ce a făcut. De ce să nu ne împărtășim și noi de dragostea Stăpânului și de ajutorul Său, oferit nouă și la întreg neamul omenesc cu atâta generozitate, dar și cu atâta sacrificiu! Să ne încălzim, așadar, sufletele cu frumusețea colindului și să le pregătim și pentru otenelile pe care le cere lupta fiecăruia dintre noi cu păcatul și cu noi înșine, lupta noastră cea de toate zilele. Și astfel, bucurându-ne și noi, asemenea păstorilor și magilor, să ne fie de mult folos sufletesc acest mare Praznic al Nașterii Domnului în tot anul care va veni și în toate zilele vieții noastre!

Al vostru, al tuturor, de tot bine voitor și către Domnul rugător,

† Siluan
Episcopul Eparhiei Ortodoxe
Române din Ungaria

Data în Reședința noastră Episcopală din Giula, la Praznicul Nașterii Domnului, în Anul Mântuirii 2009.

Brățară sau șirag de mătănii?

Mătăniile sau *metanierul* (*chotki* în limba rusă, *komboskini* în greacă) sunt un fel de șirag alcătuit dintr-o serie de noduri făcute de regulă din lână (uneori în loc de noduri se pun mai multe boabe din lemn), folosit pentru a ajuta la concentrarea la rugăciune, la ritmarea rugăciunii și la numărarea rugăciunilor care au fost spuse. Mătăniile se folosesc în special când se rostește Rugăciunea lui Iisus: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”, dar în practică pot fi utilizate și la slujbele unde se repetă de multe ori „Doamne miluiește”. A nu se confunda cu metaniile (închinăciuni, mari sau mici).

Mătăniile și folosul lor.

În perspectivă istorică, cele mai răspândite mătănii sunt cele de 100 de noduri sau boabe. Există însă, și sunt destul de răspândite, mătăniile de 300, 50 sau 33 de noduri (boabe); mai rar se folosesc cele de 250 de noduri sau cele cu 12 noduri. În practica românească, cele mai răspândite sunt mătăniile călugărești de 300 de boabe și cele de 33 de boabe, purtate mai ales de mireni. Nodurile sunt croșetate astfel încât firele să se suprapună mereu în formă de cruce. În general, la un capăt al șiragului se află o cruce făcută tot din noduri; pentru șiragurile mai lungi, pot fi intercalate la anumite intervale (de exemplu la fiecare 50 de noduri) niște boabe de lemn, plastic sau metal, dar nu este obligatoriu. Căci, după cum spunea cineva, „Scopul lor e să ne ajute la concentrare, nu neapărat la numărare.” Inventarea șiragului de mătănii îi este atribuită Sfântului Pahomie care, în secolul al IV-lea, dorea să îi ajute pe monahii analfabeți să țină numărătoarea rugăciunilor și a metaniilor mari pe care le făceau (probabil chiar denumirea actuală a șiragului de mătănii în limba română provine de la acestea din urmă). De aceea întâlnim frecvent în cărțile Părinților până în epoca modernă indicații cu privire la „numărul de ațe” (adică de șiraguri de mătănii complete) cuprinse în rânduielile de rugăciune, mai degrabă decât numărul exact de metanii sau rugăciuni. De asemenea, monahii trebuiau adesea (și până în zilele noastre) să poarte în permanență cu ei un șirag de mătănii, pentru a le reaminti mereu de rugăciune, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel către Tesaloniceni (5, 17): „Rugați-vă neâncetat”. În tradiția rusească îndeosebi, în unele cărți de slujbă se arată că unele slujbe pot fi înlocuite la nevoie prin rostirea Rugăciunii lui Iisus de un anumit număr de ori, între 300 și 1500, în funcție de slujba care trebuie înlocuită. Astfel, se pot spune rugăciunile chiar dacă, pentru un motiv sau altul, cărțile de slujbă nu sunt disponibile. În asemenea cazuri,

folosirea șiragului de mătănii are o mare utilitate practică, pentru numărarea propriu-zisă a rugăciunilor rostite.

Mătănii.

Lestovka.

Un alt tip de șirag de mătănii se folosea cândva în Rusia și este încă folosit de Vechii Credincioși. Se numește *lestovka* („șcară”) și este structurată asimetric. În timp ce un șirag comun de 100 de boabe este împărțit în patru, cu câte o mărgică sau un nod mai mare intercalate la fiecare 25 de noduri, *lestovka* este alcătuită din șiraguri de pânză sau piele în care sunt cusute bețișoare scurte și înguste, grupate după cum urmează: 12 (pentru numărul Apostolilor); 39 (pentru numărul săptămânilor în care Maica Domnului L-a purtat în pântec pe Domnul Iisus Hristos); 33

Lestovka.

(pentru numărul anilor trăiți pe pământ de Hristos) și 17 (pentru numărul proorcilor). Aceste secțiuni sunt separate prin bețișoare de mai mari dimensiuni decât celelalte, la care se adaugă alte trei bețișoare de aceeași mărime la fiecare capăt,

în total 9 bețișoare despărțitoare (pentru numărul cetelor îngerești); astfel că *lestovka* e alcătuită din 101 de bețișoare, plus 9 mai mari. Acolo unde capetele șiragului se unesc, acestea sunt cusute de patru foi de formă triunghiulară (pentru numărul celor patru Evanghelii, care la rândul lor sunt cusute două câte două, perechea de sus fiind deasupra celei de jos. *Lestovka* este folosită nu doar cu Rugăciunea lui Iisus, ci și pentru a număra răspunsurile la ectenii, care sunt frecvent în număr de 12 sau de 33. Pentru acest din urmă scop, *lestovka* pare a fi mai eficientă decât mătăniile tradiționale. Diferite confesiuni religioase folosesc obiecte asemănătoare cu șiraguri de mătănii.

În vremurile moderne.

În zilele noastre se găsesc șiraguri de mătănii făcute din diferite materiale, în afara tradiționalei lăni negre, precum mătasea sau altele. Un descendent modern al mătăniilor este șiragul de mărgele cusute împreună, având la un capăt o cruce și un ciucure (canaf). În ciuda faptului că sunt folosite pe scară largă de către creștinii ortodocși (greci, ruși sau români), mătăniile ca atare sunt încă necunoscute sau puțin cunoscute în diferite părți ale lumii. Chiar și unii creștini romano-catolici le confundă adesea cu rozariul. Necunoscând alt folos al lor, unele persoane le poartă la gât ca pe niște lanțuri de mărgele sau (pe cele de 33 de boabe îndeosebi) ca pe niște brățări.

Părintele Teofil Pârâian despre semnificația mătăniilor pentru călugări.

Într-un cuvânt al Părintelui Teofil Pârâian despre Rugăciunea lui Iisus din 10 mai 1995, acesta vorbește despre rostul mătăniilor, „sabia Duhului”, în viața călugărilor: „Ce este rugăciunea de toată vremea? Ca să știm ce este rugăciunea de toată vremea e bine să ne gândim la ceva din rânduiala călugăriei. Când cineva se angajează la viața călugărească și când i se face intrarea în monahism, în călugărie, în mod solemn, i se dă un obiect care ține de veșmintele călugărești. Atunci când i se dă „haina veseliei”, cămașa cea albă, când i se dă reverenda, când i se dă rasa, când i se dă cingătoarea, când i se dă culionul și camilafca, i se dă și ceea ce numim noi metanie. Și când i se dau metaniile celui pregătit pentru viața călugărească, se spune așa: „Fratele nostru – i se spune numele – primește sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu, spre rugăciunea din tot ceasul către Hristos”. Asta se spune în general în auzul tuturor, pentru toți cei de față, să știe cei de față că fratele nostru primește „sabia Duhului care este cuvântul lui Dumnezeu, spre rugăciunea din tot ceasul către Hristos”. Și după aceea cuvântul se adresează candidatului la călugărie și i se spune așa: „Că ești dator în toată vremea a avea în minte, în inimă, în cuget și în gura ta numele Domnului Iisus și a zice
(Continuare în pag. a 4-a)

Brătară sau șirag de mătâni?

(Urmare din pag. a 3-a)

Doamne, Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”. Prin urmare, de metanii este legată rugăciunea aceasta „Doamne, Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”, și rugăciunea aceasta se face având acest suport mate-

rial pentru lucrarea spirituală care este rugăciunea. I se dau metaniile și călugărul trebuie să le aibă la el și să zică mereu, întemeiat pe această metanie, întemeiat pe obiectul acesta, „Doamne, Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”. Prin urmare obiectul acesta, metaniile,

este un suport material pentru o lucrare spirituală care nu se face de la sine, nu se realizează de la sine. Și atunci omul se ajută și cu ceva material, cu obiectul acesta pe care avându-l în mână, își aduce aminte mai repede că trebuie să zică rugăciunea, iar neavându-l în mână de multe ori se întrerupe

din rugăciune, își uită de îndatorirea de a avea „în toată vremea în minte, în inimă, în cuget și în gură numele Domnului Iisus”, uită că trebuie să spună „Doamne, Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”.

Preot **Lucaci Robert Rafael**

Evenimente importante din viața Episcopiei în anul 2009

(Urmare din numărul anterior)

16 noiembrie – Sub conducerea PS Siluan, o delegație a Episcopiei noastre formată din Ierarhul locului, Pr. Vicar Pavel Ardelean, Pr. Consilier Bisericesc Calinic Covaci, Pr. Consilier Economic Teodor Marc, Doamnele Emilia Martin și Elena Ciobai Munteanu, a fost la Primăria Giulei în legătură cu punerea la dispoziția Episcopiei a unui imobil pentru organizarea unei Expoziții Permanente a Episcopiei noastre. După discuțiile purtate la Primărie, delegația s-a deplasat la fața locului pentru a vizita imobilul de pe strada Károlyi Mihály, nr. 13, din Giula, prezentă fiind și o echipă de filmare de la DRRP din România, venită în Ungaria pentru a filma comunitatea românească din această țară. Tot în această zi, la Centrul Eparhial a avut loc o ședință de permanență cu membrii Consiliului Eparhial în legătură cu Muzeul Episcopiei și o vizită care urmează a fi făcută la Secretariatul de Stat pentru Culte din Budapesta, pentru a se prezenta anumite cereri.

20 noiembrie – Cu ocazia aniversării zilei de naștere a ÎPS Nicolae, Mitropolitul Banatului, Ierarhul Giulei a făcut o vizită la Reședința Mitropolitană din Timișoara, pentru a-i adresa felicitările cuvenite. După amiază, PS Siluan a fost primit la Mănăstirea Sfânta Ana din Orșova, de către Maica Stareță Iustina.

21-22 noiembrie – La invitația PS Daniil al „Daciei Felix”, PS Siluan a făcut o vizită pastorală împreună cu Maica Stareță Iustina și alte patru maici de la Mănăstirea „Sfânta Ana” de la Orșova, la hramul bisericii românești din Malainița (Serbia), adică la sărbătoarea „Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril”, pe stil vechi, care coincide cu Sărbătoarea „Intrării în Biserică a Maicii Domnului”, pe stil nou. Cei doi Ierarhi au oficiat Sfânta Liturghie împreună cu Pr. Boian Alexandrovici, Protopopul „Daciei Ripensis” și Parohul primei biserici românești din Valea

Timocului. După slujbă s-a înconjurat biserica și s-a făcut sfințirea colacului, cu ocazia hramului. La Sfânta Liturghie au fost prezenți și Ambasadorul României la Belgrad, Excelența Sa, Domnul Ion Macovei și Domnul Tudor Gheorghe, invitat pentru a prezenta în ziua anterioară un concert pentru românii din orașul Bor. A doua zi, cei doi Ierarhi au săvârșit Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Sfinții Mucenici Montanus Preotul și soția sa, Ma-

xima”, fiind întâmpinați de către Protopopul Boian Alexandrovici, Ipodiakonul Teodor Iel Buobului și mulți credincioși. Pentru prima dată s-a oficiat Sfânta Liturghie în această biserică, clădirea aflându-se în fază de construcție, în luna august fiind pusă piatra de temelie la acest edificiu, care inițial urma să funcționeze ca un centru pastoral și cultural cu hramul „Schimbarea la Față”, dar și ca biserică. S-a înconjurat biserica și s-a binecuvântat prin stropirea ei cu apă sfințită, cu nădejdea finalizării ei și a întăririi obștei credincioșilor. După oficierea Sfintei Liturghii s-a săvârșit Taina Sfântului Botez pentru pruncul Dalibor, fiul unei familii de români din părțile locului. Tot în această zi, Ierarhul Giulei a vizitat Mănăstirea Rakovița din Belgrad, cu hramul „Sfinții

Arhangheli Mihail și Gavril”, unde a fost înmormântat Patriarhul Pavle al Bisericii Ortodoxe Sârbe.

23 noiembrie – O delegație a Episcopiei condusă de PS Siluan, din care au făcut parte și Pr. Vicar Pavel Ardelean, Pr. Consilier Bisericesc Calinic Covaci și Pr. Consilier Economic Teodor Marc, a fost la Secretariatul de Stat pentru Culte de la Budapesta, unde a avut loc o întâlnire cu Domnul Secretar de Stat Csepregi András, în legătură

cu probleme curente ale Episcopiei, precum restaurarea Catedralei și a imobilului din Budapesta, retrocedarea sau despăgubirea Școlilor Confesionale și a terenurilor parohiilor, finanțare pentru biserica din Jaca, etc.

25 noiembrie – Chiriarhul Giulei, împreună cu Pr. Consilier Bisericesc Calinic Covaci, a participat la lansarea de carte despre sportivul român Marian Cozma, intitulată „Nimic fără Dumnezeu”, care a avut loc la sediul Primăriei din Veszprém, în organizarea Domnului Primar Debrecenyi János. La manifestare a fost prezent și Domnul Petre Cozma, tatăl tânărului handbalist român, decedat în condiții tragice la Veszprém. Tot în aceeași zi, PS Siluan a participat la Budapesta la Simpozionul Internațional despre anul 2010

ca an dedicat migrației, de către Consiliul Ecumenic al Bisericilor, manifestare organizată de Biserica Reformată din Ungaria. Din partea Patriarhiei Române a fost prezent Pr. Ion Armaș, Secretar la Departamentul de Relații Externe al Patriarhiei Române.

28 noiembrie – PF Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala Nouă din Arad, împreună cu alți 15 Ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al B.O.R., cu ocazia ridicării Episcopiei Aradului la rangul de Arhiepiscopie. Între Ierarhi s-a numărat și Ierarhul Giulei.

29 noiembrie – Întăistătorul Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Părinte Daniel, a săvârșit Sfânta Liturghie alături de 23 de Ierarhi ai Sfântului Sinod al BOR, în vechea Catedrala Episcopală din Deva, cu hramul „Sfântul Nicolae”, cu ocazia întronizării PS Gurie Georgiu ca cel dintâi Ierarh al nou înființatei Episcopii a Devei și Hunedoarei. Cu acest prilej s-a citit Tomosul Sinodal de înființare a Episcopiei Devei și Hunedoarei și Gramata de instalare a noului Episcop, dată de ÎPS Nicolae al Banatului. Între Ierarhii prezenți la acest eveniment s-a numărat și Chiriarhul Giulei.

30 noiembrie – Ambasada României la Budapesta a organizat o manifestare dedicată Zilei Naționale a României, care a cuprins recitaluri ale soliștilor Ducu Bertzi și Nicu Alifantis și piesa de teatru cu tema „Cele 10 porunci”, prezentată pe scena Teatrului Național din Budapesta de către Teatrul Național de Stat „Ioan Slavici” din Arad. La invitația Doamnei Ambasador Irina Comaroschi, la acest eveniment, PS Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, a participat împreună cu o delegație din care au mai făcut parte Pr. Consilier Bisericesc Calinic Covaci, Pr. Consilier Cultural Origen Sabău, Pr. Marius Maghiaru, Ierom. David Pop și monahiile de la Așezământul Monahal „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta.

**Sărbători fericite!
La mulți ani!**